

Gaston Leroux
Misterul camerei galbene
Titlu original: *Le Mystère de la chambre jaune*

Respect pentru oameni și cărți

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2017 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce
fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LEROUX, GASTON

Misterul camerei galbene / Gaston Leroux ; trad.: Rodica Chiriacescu. -

București : Crime Scene Press, 2017

ISBN 978-606-93958-5-1

I. Chiriacescu, Rodica (trad.)

821.133.1

Coperta colecției: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: PETRU FRANDIN

Corectură: GEORGE ARION JR.

Tehnoredactor: LAURA TIBĂR

Bun de tipar: noiembrie 2017

Tipărit în România

Carte apărută cu sprijinul *Fundației Premiile Flacăra*

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără
acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește
conform Legii dreptului de autor.

GASTON LEROUX

MISTERUL CAMEREI GALBENE

Traducere din limba franceză
de Rodica Chiriacescu

CRIME
SCENE
PRESS
2017

CUPRINS

1. În care începe să nu se înțeleagă nimic	5
2. În care Joseph Rouletabille apare pentru prima oară	17
3. „Un om a trecut ca o umbră prin obloane”	26
4. „În mijlocul naturii sălbatice”	39
5. În care Joseph Rouletabille îi adresează domnului Robert Darzac câteva cuvinte ce produc un oarecare efect	46
6. În adâncul stejărișului	52
7. Unde Rouletabille pleacă în expediție sub pat	68
8. Judecătorul de instrucție o interoghează pe domnișoara Stangerson	80
9. Reporter și polițist	89
10. „Acum nu vom mai putea mânca vânat”	100
11. Unde Frédéric Larsan explică felul în care a putut să iasă asasinul din Camera Galbenă	110
12. Bastonul lui Frédéric Larsan	138
13. „Casa parohială nu și-a pierdut nimic din farmec și nici grădina din splendoare”	145
14. „În seara asta îl aștept pe asasin”	160
15. Capcana	169
16. Ciudatul fenomen al disocierii materiei	183
17. Coridorul enigmatic	187
18. Rouletabille își desenează un cerc între cele două protuberanțe ale frunții	197
19. Rouletabille mă invită să luăm prânzul la hanul <i>Donjon</i>	201
20. Gestul domnișoarei Stangerson	218
21. La pândă	225
22. Cadavrul incredibil	237
23. Dubla pistă	243
24. Rouletabille cunoaște cele două jumătăți ale asasinului	249
25. Rouletabille pleacă în călătorie	261
26. În care Rouletabille este așteptat cu nerăbdare	263
27. În care Joseph Rouletabille își face apariția în deplin triumf	272
28. În care se dovedește că nu te poți gândi mereu la toate	315
29. Secretul domnișoarei Stangerson	322

Gaston Leroux (6 mai 1868, Paris – 15 aprilie 1927, Nisa) a fost jurnalist și autor de romane polițiste. La vârsta de douăzeci de ani, după studii strălucite în Drept, moștenește o avere uriașă dar, stăpânit de patima jocurilor de noroc, își pierde toți banii în cazinouri în câteva luni. Profesează, mai întâi fără entuziasm, meseria de avocat și, ulterior, devine cronicar judiciar pentru ziarul *Le Matin*. Devine repede un reporter curajos și este atras tot mai mult de dorința de a scrie. Publicată în 1907, *Misterul camerei galbene* – opera sa de debut – se bucură de un uriaș succes la public. Continuă să scrie atât nuvele, cât și alte romane, *Fantoma de la Operă* fiind un alt mare bestseller al lui Leroux.

În 1909 este uns Cavaler al Legiunii de Onoare.

Mare autor de literatură populară, lasă în urma sa o operă impresionantă.

UNDE ÎNCEPE SĂ NU SE ÎNTELEAGĂ NIMIC

Nu fără o oarecare emoție, încep să povestesc aici aventurile extraordinare ale lui Joseph Rouletabille. Până acum, acesta s-a opus atât de categoric, încât aproape că pierdusem speranța să mai public vreodată cea mai stranie poveste polițistă din acești ultimi cincisprezece ani. Mă gândesc chiar că publicul n-ar fi cunoscut niciodată „întregul adevăr” despre uluitorul caz, numit al „Camerei Galbene”, care a provocat atâtea misterioase, necruțătoare și senzaționale drame și în care prietenul meu a fost atât de întim amestecat, dacă, în urma recente nominalizări a ilustrului Stangerson la Legiunea de Onoare, în grad de Mare Cruce, un ziar de seară nu ar fi reînviat într-un articol de o deplorabilă ignoranță sau obraznică malițiozitate această înspăimântătoare aventură, pe care Joseph Rouletabille ar fi vrut s-o știe uitată pentru totdeauna, după cum îmi spunea chiar el.

Camera Galbenă! Cine își mai amintea de acest caz care făcuse să curgă atâta cerneală cu vreo cincisprezece ani în urmă? La Paris lucrurile se uită atât de repede! Nu a fost oare uitat chiar și numele procesului de la Nayves și tragica poveste a morții

micului Menaldo? Și, cu toate astea, în acea perioadă atenția publică se concentrase atât de mult asupra subiectului, încât o criză ministerială ce izbucnise tocmai în acel moment trecuse complet neobservată. Or, procesul Camerei Galbene, anterior cu câțiva ani afacerii de la Nayves, avusese un răsunet și mai mare. Timp de câteva luni, întreaga lume s-a lăsat absorbită de această chestiune nebuloasă, probabil cea mai încălțită anchetă care a pus vreodată la încercare atât perspicacitatea poliției noastre, cât și conștiința judecătorilor de la noi. Fiecare căuta soluția acestei probleme năucitoare. A fost întocmai ca o încercare de rezolvare a unui rebus dramatic, asupra căruia s-au înverșunat atât bătrâna Europă cât și tânăra Americă. Adevărul este că – și mie mi-e permis să o spun „întrucât în privința aceasta nu poate fi vorba despre amorul propriu al vreunui autor”, eu nefăcând altceva decât să transcriu faptele asupra cărora o documentație excepțională îmi permite să arunc o lumină nouă – așadar, adevărul este că nu știu dacă, în domeniul realității sau în cel al ficțiunii, am putea găsi ceva comparabil CA MISTER – nici chiar la autorul *Crimelor din Rue Morgue* sau prin născocirile unora mai slabi decât Edgar Allan Poe sau mai brutali decât Arthur Conan Doyle – cu misterul veritabil al Camerei Galbene.

Ceea ce nimeni n-a putut să descopere, a reușit tânărul Joseph Rouletabille, de optsprezece ani, pe vremea aceea un neînsemnat reporter la un mare ziar. Numai că, atunci când a prezentat în fața Curții cu juri cheia întregii afaceri, n-a spus tot adevărul. El nu a lăsat să iasă la lumină decât ceea ce trebuia pentru a explica inexplicabilul și pentru a achita un nevinovat. Astăzi, motivele pentru care a tăcut au dispărut.

Prietenul meu trebuie cu atât mai mult să vorbească. Veți afla, deci, totul. Așadar, fără o introducere prea lungă, voi prezenta în fața privirilor dumneavoastră chestiunea Camerei Galbene, așa cum a apărut în ochii întregii lumi în ziua următoare dramei de la castelul din Glandier.

La 25 octombrie 1892, următoarea notă apărea drept știrea de ultima oră a ziarului *Le Temps*:

„O crimă îngrozitoare tocmai a fost comisă la Glandier, la marginea pădurii Sainte Geneviève, mai sus de Épinay-sur-Orge, în locuința profesorului Stangerson. În noaptea asta, în timp ce profesorul lucra în laboratorul său, a avut loc o tentativă de asasinat împotriva domnișoarei Stangerson, care dormea într-o cameră învecinată cu laboratorul. Medicii sunt rezervați cu privire la starea domnișoarei Stangerson.”

Vă puteți închipui emoția ce a pus stăpânire pe întregul Paris. Deja, în această perioadă, lumea științei era extrem de interesată de cercetările profesorului Stangerson și ale fiicei sale. Aceste cercetări, primele ce fuseseră făcute în domeniul radiografiei, aveau să-i conducă, mai târziu, pe domnul și doamna Curie la descoperirea radiului. În plus, toată lumea se afla în așteptarea unei comunicări senzaționale privind noua sa teorie, *disocierea materiei*, pe care profesorul Stangerson urma s-o citească la Academia de Științe. Era destinată să zdruncine din temelii întreaga știință oficială care, de atâta vreme, se baza pe principiul „nimic nu se pierde, nimic nu se creează”.

A doua zi, ziarele de dimineață nu vorbeau decât despre această dramă. Printre altele, *Le Matin* publica următorul articol, intitulat *O crimă supranaturală*.

„Iată singurele amănunte” – scria redactorul anonim de la *Le Matin* – „pe care le-am putut primi în ceea ce privește crima de la castelul Glandier. Starea de disperare în care se află profesorul Stangerson, imposibilitatea de a obține vreo informație din gura victimei au creat dificultăți atât investigațiilor noastre, cât și celor ale justiției, astfel încât, la ora actuală, nu poți să-ți faci nici cea mai vagă idee despre ceea ce s-a petrecut în Camera Galbenă, unde domnișoara Stangerson a fost găsită în cămașă de noapte, horcăind pe podea. Totuși, am reușit să-i luăm un interviu lui moș Jacques – cum i se spune acolo – un bătrân servitor al familiei Stangerson. Moș Jacques a intrat în Camera Galbenă odată cu profesorul Stangerson. Această cameră se află chiar alături de laborator. Laboratorul și Camera Galbenă se află într-un pavilion situat în fundul parcului, la o depărtare de aproximativ trei sute de metri de castel.

– Era douăsprezece și jumătate noaptea – ne-a povestit acest om cumsecade – și mă aflam în laboratorul unde domnul Stangerson încă mai lucra când s-a întâmplat totul. Întreaga seară aranjase și curățasem instrumentele și așteptam ca domnul Stangerson să plece, ca să mă duc și eu la culcare. Domnișoara Mathilde lucrase împreună cu tatăl ei până la miezul nopții. Odată ce au răsunat cele douăsprezece bătăi ale ceasului cu cuc din laborator, ea s-a ridicat și și-a îmbrățișat tatăl, urându-i noapte bună. Mi-a spus și mie „Bună seara, moș Jacques!” și a deschis ușa Camerei Galbene. Am auzit-o foarte clar încuind ușa cu cheia și trăgând zăvorul, încât nu m-am putut împiedica să nu râd și să-i spun domnului: „Ia uitați la domnișoara care se încuie de două ori. Desigur că fi e frică de Fiara Domnului!” Domnul nici nu

m-a auzit, atât era de absorbit de lucrul lui. Dar un micorlăit înfricoșător mi-a răspuns de afară și am recunoscut chiar strigătul Fiarei Domnului, care face să te treacă fiori de groază. „Oare ne va împiedica să dormim și în noaptea asta?”, m-am gândit eu, căci trebuie să vă spun, domnule, că, până la sfârșitul lui octombrie, locuiesc în podul pavilionului, deasupra Camerei Galbene, cu singurul scop ca domnișoara să nu rămână singură toată noaptea în fundul parcului. Este ideea domnișoarei să petreacă vremea frumoasă în pavilion. Îl găsește, fără îndoială, mai vesel decât castelul și, de patru ani de când a fost construit, ea nu a pierdut nicio ocazie să se instaleze aici odată cu venirea primăverii. Când vine din nou iarna, domnișoara se întoarce în castel, deoarece în Camera Galbenă nu există șemineu.

Am rămas, deci, domnul Stangerson și cu mine, în pavilion. Nu făceam niciun zgomot. El se afla la biroul lui. Cât despre mine, așezat pe un scaun, deoarece îmi terminasem treaba, îl priveam și îmi spuneam: „Ce om! Câtă inteligență! Câtă știință!”. Dau importanță faptului că noi nu făceam niciun zgomot, deoarece cu siguranță din cauza asta asasinul a crezut că noi plecaserăm. Și, deodată, în timp ce cucul orologiului suna jumătatea de oră de după miezul nopții, un strigăt disperat s-a auzit din Camera Galbenă. Era vocea domnișoarei, care striga: „Asasinul! Asasinul! Ajutor!” Imediat au răsunat două focuri de revolver și s-a deslușit un zgomot puternic de mese, mobile răsturnate, azvârlite pe jos, ca în timpul unei lupte, apoi iar vocea domnișoarei care striga:

„Asasinul! Ajutor! Tată! Tată!”

Vă dați seama că atât eu, cât și domnul Stangerson, am sărit și ne-am năpustit spre ușă. Dar, vai!,

șa cum v-am spus, aceasta era încuiată, chiar foarte încuiată, din interior, cu cheia și zăvorul, prin grijă domnișoarei. Domnul Stangerson părea că înnebunise și într-adevăr avea de ce, căci glasul domnișoarei se auzea dinăuntru, horcăind: „Ajutor!... Ajutor!...” Iar domnul Stangerson izbea cu lovituri teribile în ușă, plângând de furie și hohotind din cauza disperării și a neputinței.

Atunci mi-a venit o idee. „Poate asasinul o fi intrat pe fereastră”, îmi spuneam eu, „să merg, așadar, la fereastră!” Și am ieșit din pavilion, alergând ca un smintit!

Neorocirea era că fereastra Camerei Galbene dădea spre câmpie, astfel încât zidul parcului, care se întindea până la pavilion, mă împiedica să ajung mai repede la fereastra aceea. Ca să ajung acolo trebuia să mai întâi să ies din parc. Am alergat pe lângă grilă și, pe drum, i-am întâlnit pe Bernier și pe nevastă-sa, portarii, care veneau atrași de zgomotul de împuscături și de strigătele noastre. I-am pus la curent, în două vorbe, cu situația. I-am spus portarului să conducă de îndată la domnul Stangerson și i-am poruncit nevastă-sii să vină cu mine ca să-mi deschidă poarta de fier a parcului. Cinci minute mai târziu eram în poartă și cu mine, în fața ferestrei Camerei Galbene. Era un clar de lună minunat și am văzut bine că nimeni nu se atinsese de fereastră. Nu numai că gratiile erau intacte, dar și obloanele din spatele lor erau închise, așa cum le închiseseam eu însumi seara în ajun, cu toate că domnișoara, care mă știa foarte obosit și încărcat peste măsură cu treburi, îmi spusese să nu mă deranjez, pentru că le va închide chiar ea. Rămăseseră cum erau, fixate pe dinăuntru cu un ivăr de fier, așa cum avusesem eu grijă. Prin urmare

asasinul nu intrase pe acolo și nici nu putuse să fugă prin acel loc. Dar, pe de altă parte, nici eu nu puteam intra pe fereastră!

O neorocire! Să-ți pierzi mințile, nu alta. Ușa camerei încuiată pe dinăuntru cu cheia, obloanele singurei ferestre închise și ele din interior și, în fața obloanelor, gratiile neatînse, gratii printre care nu ai fi putut nici măcar să-ți treci mâna. Și domnișoara care striga după ajutor! Sau, mai curând, nu, nu se mai auzea. Murise, probabil. Dar îl mai auzeam încă, în fundul pavilionului, pe domnul care tot încerca să spargă ușa...

Am pornit-o din nou la fugă, portăreasa și cu mine, și ne-am întors în pavilion. Ușa mai rezista încă, în ciuda loviturilor năprasnice ale domnului Stangerson și ale lui Bernier. În cele din urmă, a cedat sub eforturile noastre furibunde și ce-am văzut atunci? Trebuie să vă spun că, în spatele nostru, portăreasa ținea o lampă de laborator, o lampă puternică, luminând întreaga încăpere.

Trebuie să vă mai spun, domnule, că această Cameră Galbenă este foarte mică. Domnișoara o mobilase cu un pat de fier destul de lat, o măsuță, o noptieră, o oglindă și două scaune. Așa încât, la lumina lămpii celei mari pe care o ținea portăreasa, am văzut totul dintr-o privire. Domnișoara, în cămașă de noapte, zăcea pe jos, în mijlocul unei dezordini de nedescris. Mesele și scaunele răsturnate arătau că avusese loc o serioasă ceartă violentă. Cu siguranță domnișoara fusese smulsă din pat. Era plină de sânge, avea urme groaznice de unghii pe gât – carnea gâtului era aproape sfâșiată de unghii – și o rană adâncă la tâmpla dreaptă, de unde se scurgea un firicel de sânge, făcând o mică baltă pe jos. Când domnul Stangerson